

John Henry Newman: Rizika víry (str.: 67).

KRISTUS SKRYTÝ PŘED SVĚTEM

„*To světlo ve tmě svítí a tma je nepřijala*“ (Jan 1, 5).

Ze všech myšlenek,
které se vynořují v duši při rozjímání
nad pobytem našeho Pána Ježíše Krista na zemi,¹
není snad žádná pohnutější a působivější
než nenápadnost, která jej doprovázela.
Nemám tím na mysli,
že se narodil do nenápadných, tedy skromných poměrů,
ale spíš nenápadnost, jíž byl obklopen,
a utajenost, kterou zachovával.
O tomto rysu Jeho prvního příchodu
Písmo velice často hovoří,
kupříkladu „to světlo ve tmě svítí a tma je nepřijala“,
což kontrastuje s tím,
co bylo předpovězeno o Kristově druhém příchodu.
Tehdy ho „uzří každé oko“ (Zj 1,7),
což naznačuje, že Ho všichni poznají;
zatímco když přišel poprvé, spatřili jej sice mnozí,
ale rozpoznal vskutku jen málokdo.
Bylo o něm prorokováno:
„Viděli jsme Ho, ale byl tak nevzhledný,
že jsme po něm nedychtili“,
a na samém konci svého působení
řekl jednomu ze svých dvanácti vyvolených přátel:
„Tak dlouho jsem s vámi, Filipe,

---

¹ Kázání z Božího Hodu vánočního.

a ty mě neznáš?“ (Iz 53, 2; Jan 14, 9).

Rád bych před vámi rozvedl jednu dvě myšlenky, které se vynořují při tomto textu a které vám, dopřeje-li Bůh, snad budou k užítku.

1. Nejprve si připomeňme některé okolnosti, jimiž se vyznačoval Kristův pobyt na zemi.

Skutečnost, že se uvolil sestoupit z nebe, že opustil slávu svého Otce a vzal na sebe tělo, se natolik vymyká moci slov či myšlenek, až by se na první pohled mohlo zdát, že příliš nesejde na tom, zda přišel jako kníže nebo jako žebrák. Přesto však je mnohem podivuhodnější, že přišel do nízkého postavení, a to z následujícího důvodu: předtím se bylo možné domnívat, že se sice uvolí sestoupit na zem, ale nepodrobí se přehlížení a pohrdání; neboť bohatými svět nepohrdá, a chudými ano. Kdyby přišel jako veliký kníže nebo šlechtic, svět by sice neměl ani tušení, že je Bůh, ale aspoň by k němu vzhlížel a ctil ho jakožto knížete; když však přišel do nízkého postavení, ponížil se navíc ještě tím, že na sebe vzal opovržení – jeho vlastní tvorové jím pohrdali a pokořovali ho, hrubě ho přehlíželi a drsně znevažovali.

Jaké vlastně byly okolnosti jeho příchodu? Jeho matka je chudá žena; přichází do Betléma kvůli soupisu lidu, cestuje, ale kdyby to bylo na ní, zůstala by doma. Vidí, že v hostinci není místo; musí se odebrat do stáje; porodí svého prvorozeného syna a položí ho do jeslí. A ono Děťátko, narozené takto a na takovém místě, není nikdo jiný než Stvořitel nebe a země, věčný Syn Boží.

Ano – narodil se chudé ženě, ležel v jeslích,
 naučil se obyčejnému řemeslu, totiž tesařství,
 a když začal kázat Evangelium,
 neměl, kam by složil hlavu;
 a nakonec ho čekala smrt, ohavná a potupná smrt,
 smrt, jakou tehdy podstupovali zločinci.

Jak se tedy dozvídáme z Písma,
 v posledních třech letech života kázal Evangelium;
 ale s tím začal, až když mu bylo třicet let.

V prvních třiceti letech žil podle všeho stejně,
 jako by žil chudý člověk dnes.
 Den po dni, měsíc po měsíci, zimy a léta,
 jeden rok a pak další mýjely,
 jako míjejí komukoli z nás.
 Z nemluvněte v náručí se stalo děťátko
 a potom chlapec, a tak rostl „jako proutek“,
 prospíval na duchu i na těle;
 a poté nejspíš pokračoval v řemesle Josefa,
 svého zdánlivého otce;
 a žil dál obyčejně bez větších událostí až do třiceti let.
 Jak je to vše nesmírně podivuhodné!
 Že tu žil tak dlouho, aniž by vykonal cokoli velikého;
 že tu žil jakoby kvůli žití (životu) samému

(jak si vážil života, jak velký dar je život,
 jak je nutné vážit si života a žít jej zodpovědně;
 a pak musel jako pravý člověk „vyzrát“;

stát se zralým, proto mohl vystoupit až ve 30ti letech);

nekázal, nezískával učedníky
 ani žádným jiným zjevným způsobem neplnil úkol,
 který Ho přivedl z nebe na zemi.

V Božích úradcích
 dozajista existují hluboké a moudré důvody pro to,
 že Kristus žil tak dlouho nenápadně;
 chci jen říct, že my je neznáme.

A je pozoruhodné, že ti, kdo byli v jeho, blízkosti,
 se k němu podle všeho chovali jako k sobě rovnému.
 Jeho bratři, to jest jeho blízcí příbuzní, jeho bratrance,
 v něj nevěřili.

Velmi také stojí za pozornost,
že když začal kázat a shromáždil se zástup,
tak, jak se dočítáme,
„když to uslyšeli jeho příbuzní, přišli,
aby se ho zmocnili; říkali totiž, že se pomátli“ (Mk 3, 21).
Chovali se k Němu tak,
jak bychom se asi – a po právu –
dnes chovali k obyčejnému člověku,
který by začal kázat na ulicích.
Říkám „po právu“, neboť takoví lidé
obvykle kážou nějaké *nové* evangelium,
a tudíž se musí mýlit.
Navíc kážou, aniž by byli vysláni, a proti autoritě;
a to vše je také špatně.
Proto jsme často v pokušení říct,
že takoví lidé „se pomátli“, což není nespravedlivé.
Často je i křesťanské se tak vyjádřit,
protože je lepší být pomatený než neposlušný.
Ovšem právě to, co bychom řekli o takových lidech,
říkali o našem Pánu Jeho příbuzní.
Žili s ním tak dlouho,
a přece Ho neznali, nechápali, čím je.

Neviděli nic,
z čeho by byl patrný rozdíl mezi ním a jimi.
Oblékal se stejně jako ostatní, jedl a pil jako ostatní,
vcházel a vycházel, mluvil, chodil a spal jako ostatní.
Byl ve všech ohledech člověk
s výjimkou toho, že nehřešil;
a tento veliký rozdíl mnozí z nich nezaznamenali,
protože nikdo z nás nerozumí těm,
kdo jsou o mnoho lepší než on sám
– takže Kristus, bezhříšný Boží Syn,
může žít hned vedle nás, a my si toho nevšimneme.

2. Řekl jsem, že Kristus, bezhříšný Boží Syn,
by mohl žít nyní na světě jako náš nejbližší soused,
a třeba bychom to ani nepostřehli.
Tuto myšlenku je zapotřebí rozvést.

Nechci tvrdit, že neexistuje množství lidí,
z nichž žádný zcela jistě Kristus není;
platí to samozřejmě pro všechny,
kdo žijí špatně a bezbožně.

Existuje však mnoho lidí,
kteří nejsou v žádném smyslu bezbožní
ani je nelze z ničeho vážného vinit,
kteří se na první pohled jeden druhému velmi podobají,
avšak v Božích očích se značně liší.
Mám na mysli onen ohromný počet
takzvaně slušných lidí, kteří jsou ovšem velmi různí:
někteří jsou jen solidní a navenek spořádaní,
ale nemají žádný zvláštní smysl pro zbožnost,
nic si neodpírají,
nemilují horoucně Boha, ale milují svět;
a jelikož se snaží být spořádaní a solidní,
anebo nemají žádné silné vášně,
anebo se začali velmi záhy chovat spořádaně
a jejich návyky se tomu přizpůsobily,
jsou tím, čím jsou – řádní a slušní, ale téměř nic víc.

Jsou ale i jiní,
kteří sice pro svět vypadají naprosto stejně,
ale v srdci jsou úplně jiní;
nijak se nepředvádějí
a žijí stejně poklidně a obyčejně jako ostatní,
ve skutečnosti se ale cvičí,
aby se stali nebeskými světci.

Dělají, co jen svedou,
aby se změnili,
stali se jako Bůh,
poslouchali Boha,
zkáznili se,
zřekli se světa;
dělají to však potajmu,
protože to tak Bůh po nich chce,
ale i protože nechtějí, aby se to rozkřiklo.

Mezi těmito dvěma druhy je navíc celá řada dalších

s větším či menším dílem světskosti
 a větším či menším dílem víry.
 Pro běžný pohled ale všichni vypadají zhruba stejně,
 neboť pravá zbožnost je skrytý život srdce;
 nemůže sice existovat bez činů,
 jsou to však povětšinou tajné činy,
 tajné dobré skutky,
 tajné modlitby,
 tajné sebezapření,
 tajné zápasy,
 tajná vítězství.

Samozřejmě
 čím víc se lidé zapojují do veřejného života,
 tím více je ostatní vidí a zkoumají
 a (v jistém smyslu) znají;
 mluvím však o běžné podobě soukromého života lidí,
 jako byl po třicet let náš Spasitel;
 a ty se navzájem velice podobají.
 Takových životů je tolik,
 že pokud se nedostaneme až úplně k nim,
 nevidíme mezi jedním a druhým žádný rozdíl;
 nemáme k tomu prostředky a ani to není naše věc.

A přesto, ačkoli nemáme právo soudit druhé,
 nýbrž to musíme přenechat Bohu,
 je naprosto jisté,
 že skutečně svatý člověk, skutečný světec,
 sice vypadá jako jiní lidé,
 ale má v sobě jakousi tajnou moc,
 která k němu přitahuje podobně smýšlející
 a ovlivňuje všechny, kdo v sobě mají cosi podobného.

A proto se z toho často stává zkouška,
 jestli se smýšlením podobáme Božím světcům,
 jestli na nás mají vliv.
 A ačkoli v dané chvíli nemůžeme nijak rozpoznat,
 kdo vlastně Boží světci jsou,
 až vše skončí, dozvíme se to;
 a když si připomínáme minulost,
 třeba až poté, co oni už zemřeli,

tak se, pokud jsme je znali, můžeme sami sebe ptát,
jakou nad námi měli moc,
zda nás přitahovali, ovlivňovali, pokořovali,
zda rozněcovali naše srdce.

Běda! Až příliš často zjistíme,
že jsme dlouho žili v jejich blízkosti
a mohli jsme je poznat, ale nepoznali;
a to nás vskutku příkře odsuzuje.

V příběhu našeho Spasitele je toto zvláště patrné
díky tomu, že byl nanejvýš svatý.

Čím je člověk svatější,
tím méně mu lidé světa rozumějí.

Do jisté míry mu porozumějí všichni,
kdo v sobě mají jiskru živoucí víry,
a obvykle je přitahuje tím víc, čím je svatější;

avšak ti, kdo slouží světu, budou vůči němu slepí,
anebo jím budou pohrdat a nevražít na něj tím spíš,
čím je svatější.

Právě tak to bylo s naším Pánem.

Byl Svatý,
ale „to světlo ve tmě svítilo a tma je nepřijala“.
Jeho blízcí příbuzní v něj nevěřili.

A pokud tomu tak skutečně bylo,
pak pochopitelně vyvstává otázka,
jestli bychom mu byli rozuměli lépe než oni;
jestli, kdyby byl náš nejbližší soused nebo člen rodiny,
bychom Ho odlišili od kohokoli jiného,
kdo si počíná spořádaně a poklidně;
anebo naopak, byť bychom Ho respektovali

(Běda, co je to za slovo! Jak to mluvíme o Nejvyšším Bohu!),

ale i kdybychom zašli až takhle daleko,
zda bychom si nemysleli,
že je podivný, výstřední, extravagantní a přepjatý.

A už vůbec bychom nepostřehli ani záblesk
oné slávy, kterou sdílel s Otcem, než vznikl svět, a
kteřou jeho pozemská schrána skryla, avšak nezhasila.

To je popravdě řečeno naprosto strašlivé pomyšlení,
 protože pokud by delší dobu přebýval v naší blízkosti
 a my bychom na Něm nepozorovali
 nic podivuhodného,
 mohli bychom to brát jako jasný důkaz,
 že nejsme Jeho,
 neboť Jeho „ovce jdou za Ním,
 protože znají Jeho hlas“;
 mohli bychom to brát jako jasný důkaz,
 že bychom Ho nepoznali,
 neobdivovali Jeho velikost,
 neklaněli se Jeho slávě
 a nemilovali Jeho dokonalost, (ani)
 kdybychom směli v nebi přebývat v Jeho přítomnosti.
 (Nepoznáváme-li Ho teď, jak Ho poznáme potom?)

3. A to nás přivádí k další velice závažné myšlence.

Míváme silný sklon si přát,
 abychom se byli narodili v Kristově době,
 a omlouváme tím své nesprávné chování,
 když nám je naše svědomí vyčítá.

Říkáme, že kdybychom jen měli to štěstí být s Kristem,
 tak bychom měli silnější motivy,
 silnější zábrany vůči hříchu.

Na to bych řekl, že nejenže by Kristova přítomnost
 naše hříšné návyky neodstranila,
 ale je i dost dobře možné, že právě
 kvůli těmto návykům bychom Ho nerozpoznali.
 Nevěděli bychom, že je u nás;
 a i kdyby nám řekl, kdo je, nevěřili bychom mu.

Ba, i kdybychom spatřili jeho zázraky
 (byť to může znít neuvěřitelně),
 nezanechaly by v nás žádný trvalý dojem.

Zamyslete se ale nad možností, že by Kristus byl u nás,
 byť by třeba nevykonal žádný zázrak,

a my bychom to nevěděli;
 věřím ovšem,
 že přesně tak by se to mělo s většinou lidí.
 Ale to už stačí.

Chtěl jsem říct toto:
 rád bych, abyste si uvědomili, jak hrozné světlo
 to vrhá na naše vyhlídky v budoucím světě.

Myslíme si, že nebe pro nás jistě bude místem radosti,
 že stačí se do něj jen dostat;
 je ale velmi pravděpodobné,
 můžeme-li soudit podle toho, jak to chodí tady dole,
 že špatný člověk, i kdyby se dostal do nebe, by
 nevěděl, že je v nebi.

(nebudu rozebírat další otázku, totiž jestli by naopak právě to,
 že se vši svou zkažeností se ocitl v nebi,
 pro něj neznamenalo skutečná muka
 a neroznítilo by to v něm pekelné plameny.)

To by byl zajisté nanejvýš děsivý způsob
 jak zjistit, kam se to dostal.
 Předpokládejme však mírnější případ;
 předpokládejme,
 že by takového člověka pobyt v nebi sice nesežehl,
 ale přinejmenším on sám by nevěděl, kde je.
 Neviděl by tam nic podivuhodného.

Mohli by se snad lidé dostat k Bohu blíž,
 než když se Ho chopili, bili Ho, plivali na Něj,
 poháněli Ho, vysvlékli Ho, napjali Jeho údy na kříž,
 přibili Ho k němu, vyzdvihli Ho, pohlíželi na Něj,
 vysmívali se Mu, dali Mu ocet,
 zblízka sledovali Jeho smrt a pak Ho propíchnuli kopím?

Ó, hrůza pomyslet,
 že když se člověk k Bohu na zemi přiblížil nejvíce,
 vždy si počínal rouhavě!
 Kdo se ke Kristu přiblížil víc:
 svatý Tomáš, který směl natáhnout ruku
 a s úctou se dotknout Jeho ran,

a svatý Jan, který Mu spočíval na prsou,
 anebo suroví vojáci, kteří Ho úd po údu znesvětili
 a nerv po nervu mučili?

Jeho blahoslavená Matka
 k Němu ovšem přišla ještě blíže;
 a jsme-li skutečně věřící, pak ještě blíže my,
 kteří Ho máme skutečně, byť duchovně, v sobě;
 to je však jiný, niterný způsob přiblížení.

Z těch, kdo se k němu přibližovali navenek,
 se nejbliže dostali ti, kdo o tom neměli tušení.

Tak je tomu s hříšníky:
 přišli by až k trůnu Božímu, hloupě by na něj civěli,
 dotýkali by se ho, strkali by nos do nejsvětějších věcí,
 pořád by se do něčeho míchali a pletli,
 aniž by to mysleli zle,
 jen s jakousi tupou zvědavostí,
 dokud by je nezahubily trestající blesky
 – a to vše proto, že nemají žádné *smysly*,
 které by je v těchto záležitostech vedly.

Naše tělesné smysly nám dávají vědět,
 když se na zemi blíží něco dobrého anebo špatného.
 Sluchem, čichem, hmatem rozpoznáme,
 co se s námi děje.

Poznáme, kdy se vystavujeme nepřízni počasí
 nebo kdy přepínáme síly.

Dostane se nám varování a poznáme,
 že ho nesmíme opomíjet.

Hříšníci ovšem nemají žádné duchovní smysly;
 neumějí nic předvídat;
 nevědí, co se s nimi v příštím okamžiku stane.
 Tak si směle vykračují dál a dál mezi propastmi,
 až zničehonic spadnou anebo se roztrhají a zahynou.
 Ubozí tvorové!

A to hřích dělá z nesmrtelných duší
 – jsou jako dobytek zabíjený na jatkách,
 a přesto hmatem a čichem vnímají právě ty zbraně,
 které je mají zahubit!

4. Můžete se ovšem ptát, jak se to vše týká nás.
 Kristus tu není;
 my tudíž Jeho majestát tímto ani žádným
 méně závažným způsobem urazit nemůžeme.
 Jsme si tím ale naprosto jistí?
 Jistěže se nemůžeme dopustit
 takto otevřeného rouhání;
 jiná věc však je, zda se opravdu nemůžeme dopustit
 rouhání stejně velikého.
 Neboť hříchy jsou často větší, jsou-li méně nápadné;
 urážky trpčí, jsou-li méně hlasité;
 a zlé skutky těžší, jsou-li provedeny obratněji.

Nepamatujeme si snad onen hrozivý výrok?
 „Tomu, kdo by řekl slovo proti Synu člověka, bude
 odpuštěno;
 ale kdo by řekl slovo proti Duchu Svatému,
 tomu nebude odpuštěno“ (Mt 12, 32).

Nesnažím se teď rozhodnout,
 jestli se toto odsouzení může
 nebo nemůže naplnit v případě křesťanů dnes,
 ačkoli jde o velmi vážnou otázku, připomeneme-li si,
 že nyní skutečně jsme
 pod vedením právě onoho Ducha,
 o kterém hovoří náš Spasitel;
 tuto větu však cituji, abych ukázal,
 že mohou existovat dokonce ještě větší hříchy
 než urážka a křivda vůči Kristu samotnému,
 ačkoli by nám to mohlo připadat nemožné
 a ačkoli tyto hříchy
 nemusí být tak nápadné nebo viditelné.
 Mějme to na paměti
 a uvažujme nad těmito myšlenkami.

Zaprvé: Kristus je stále na zemi.
 Výslovně řekl, že se vrátí.
 Příchod Ducha Svatého
 je natolik skutečně i příchodem Krista,

že bychom mohli stejně tak tvrdit,
že tu nebyl v době svého Vtělení,
když viditelně přebýval na tomto světě,
jako tvrdit, že tu není dnes,
když je zde přítomen svým božským Duchem.

Ovšemže je tajemství,
jak Bůh Syn a Bůh Duch Svatý,
dvě Osoby, mohou být jedno,
jak může být Kristus v Duchu a Duch v Kristu;
ale tak tomu je.

Dále: je-li Kristus stále na zemi,
avšak není viditelný (což nelze popřít),
je zjevné, že zůstává dál v onom stavu,
který si zvolil v době svého Vtělení.
Chci říct, že je skrytým Spasitelem,
a nedáme-li si pozor,
můžeme se k němu přiblížit bez patřičné úcty a bázně.
Tvrdím, že ať už je kdekoli (neboť to je další otázka),
je stále zde, a to opět vskrytu;
a ať už jsou znamení Jeho přítomnosti jakákoli,
musí být takové povahy,
že některým lidem dovolují o ní pochybovat;
a pokud se budou přít a počínat si chytře a obratně,
mohou sebe i ostatní zmást,
jako to učinili židé dokonce v době Jeho Vtělení
– až jim bude připadat,
že Kristus nyní na zemi nikde přítomen není.

A když si začnou myslet, že je kdesi daleko,
připadá jim samozřejmě nemožné,
že by ho mohli urazit jako kdysi židé;
pokud zde ovšem je,
možná se k Němu přece jen přibližují a urážejí ho,
byť jim to tak nepřipadá.

A právě tak tomu bylo se židy,
protože ani oni nevěděli, co činí.

Je tedy pravděpodobné,
že i dnes se můžeme vůči Kristu dopouštět
přinejmenším stejného rouhání jako dříve židé,

protože jsme pod vedením onoho Svatého Ducha,
 proti kterému mohou být spáchány
 i nejohavnější hříchy;
 a také proto, že Kristova nynější přítomnost
 o sobě dává vědět a působí na mnoho lidí stejně málo
 jako kdysi Jeho přítomnost tělesná.

Další důvod pro tuto domněnku si uvědomíme,
 když se zamyslíme nad tím,
 jaká jsou znamení jeho nynější přítomnosti;
 zjistíme totiž, že jsou takové povahy,
 že mohou snadno svést lidi k neuctivosti,
nejsou-li pokorní a obezřetní.

Církev se například nazývá „Kristovo tělo“;
 Církev je nyní tím, čím bylo Jeho hmotné tělo v době,
 kdy viditelně přebýval na zemi.
 Je nástrojem Jeho božské moci;
 k ní musíme přistupovat,
 chceme-li od Krista získat dobro;
 její urážkou vzbouzíme Kristův hněv.
 Čím však je Církev než jakýmsi pokořeným orgánem,
 jenž téměř provokuje k urážkám a znesvěcování,
 pokud lidé nežijí z víry?

Hliněná nádoba,
 a to mnohem víc než Kristovo hmotné tělo,
 neboť to bylo alespoň bez poskvrny hříchu,
 kdežto Církev je poskvrněná ve všech svých údech.
 Víme, že její duchovní
 jsou přinejlepším nedokonalí a chybní
 a podléhají stejným vášním jako jejich bratři;
 a přesto o nich Kristus řekl,
 když hovořil ne pouze k apoštolům,
 ale ke všem sedmdesáti učedníkům
 (jimž se křesťanští duchovní
 svým postavením nepochybně vyrovnají):
 „Kdo slyší vás, slyší mne,
 a kdo odmítá vás, odmítá mne;
 kdo odmítá mne, odmítá toho,
 který mě poslal“ (Lk 10, 16).

A dále: Kristus učinil z chudých, slabých a trpících znamení a nástroje své přítomnosti;
a je zjevné, že tady opět čelíme pokušení
to přehlížet nebo znesvěcovat.

Čím byl On,

tím jsou i Jeho vyvolení učedníci na tomto světě;
a stejně jako Kristův nenápadný a bezbranný zjev
vedl lidi k tomu, že Ho uráželi a týrali,
stejně rysy, jež nesou znamení jeho přítomnosti,
vedou lidi k tomu, aby Ho uráželi dnes.

Že jeho znamení jsou právě taková,
vyplývá jasně z mnoha míst Písma,
kupříkladu když říká o dětech:

„Kdo přijme jediné takové dítě ve jménu Mém,
přijímá Mne“.

Jinde říká Šavlovi, který pronásledoval jeho učedníky:
„Proč mně pronásleduješ?“

A upozorňuje nás,

že o Posledním soudu řekne spravedlivým:

„Hladověl jsem, a dali jste mi jíst,

žíznil jsem, a dali jste mi pít,

byl jsem na cestách, a ujali jste se mne,

byl jsem nahý, a oblékli jste mě,

byl jsem nemocen, a navštívili jste mě,

byl jsem ve vězení, a přišli jste za mnou“.

A dodává: „Cokoli jste učinili

jednomu z těchto mých nepatrných bratří,

mně jste učinili“ (Mt 18, 6; Sk 9, 4; Mt 25, 35-40).

Stejný vztah mezi sebou a svými učedníky
zmiňuje Kristus i ve slovech určených zlým.

Už dříve bylo řečeno,²

že tento úryvek je o to hrozivější a naléhavější,

že spravedliví ani zlí *nevěděli*, co učinili;

i o spravedlivých se dozvídáme,

---

² Viz Pascalovy *Myšlenky*.

že si neuvědomovali, že se přiblížili ke Kristu.
 Říkají: „Pane,
 kdy jsme tě viděli hladového, a nasýtli jsme tě,
 nebo žíznivého, a dali jsme ti pít?“
Kristus je tedy na světě v každé době,
a přesto ne veřejněji než ve dnech svého Vtělení.

A cosi podobného lze říct o Kristových svátostech,
 jež jsou nesmírně prosté,
 a přece zároveň nejniterněji spjaté s Ním.

Svatý Pavel v 1. listu Korint'ánům ukazuje,
 jak snadné a zároveň strašné je znesvětit večeři Páně,
 když mluví o nesmírné nestřídmosti Korint'ánů,
 ale zároveň o tom,
 že to byla neschopnost „rozpoznat Tělo Páně“.

Když se Kristus narodil na tento svět, svět to nepoznal.
 Ležel v hrubých jeslích mezi dobyt看em,
 ale „všichni andělé Boží se Mu klaněli“.
 I nyní je Kristus přítomen na „stole“,
 třebaš skromného vzhledu,
 a je tedy okolnostmi zneuctěn;
 a víra Ho uctívá, kdežto svět jen prochází kolem.

Modleme se proto,
 aby Bůh osvítil zrak našeho chápání,
 abychom patřili k nebeskému zástupu,
 a ne k tomuto světu.

Zatímco ti, kdo smýšlejí tělesně,
 by Krista nevníмали ani v nebi,

duchovní srdce se k Němu může přiblížit,
 přivlastnit si Ho,
 spatřit Ho dokonce i na zemi.

